

Redactie: F. Meiland, S. Mérelle

Inleveren copij: Franka Meiland, Valeriusplein 9, 1075 BG Amsterdam, e-mail: fj.meiland.emgo@med.vu.nl

Redactioneel

Heeft u zin in een dagje uit naar het Paleis op de Dam. Of leest u liever over het aangename klimaat van Nice. Misschien wilt u weten hoe het in Haarlem gaat, waar de deuren binnenkort geopend zullen worden van het tiende ontmoetingscentrum in Nederland. Wellicht gaat uw interesse vooral uit naar een rapportage over de voortgang van het onderzoek naar de verspreiding van de ontmoetingscentra volgens het Amsterdamse model. Hier besteedt u als programmacoördinator veel tijd en energie aan, variërend van het motiveren van de mantelzorgers om mee te werken, het observeren en registreren van uw deelnemers tot het ontvangen van de interviewers voor de afname van allerlei vragenlijsten. U wilt dus weleens weten welk rendement uw inzet tot op heden heeft opgeleverd. Of zegt u, geef mij maar vooral tips over vakspecifieke literatuur, sites en symposia. Dit alles heeft de tweede nieuwsbrief van de tweede jaargang van het IMO-project u te bieden. In december zal de derde nieuwsbrief verschijnen.

Op stap met de ontmoetingsgroep

Verslag van dagje uit van de ontmoetingsgroep voor vergeetachtigen in Amstelveen, 14 september 2001.

In deze maand van de Maxima tournee en prinsjesdag is het thema van de ontmoetingsgroep "het koninklijk huis". De hersencellen zijn weer een beetje "opgestoft" (zoals wij dat in de groep noemen) met quizzen en kruiswoordpuzzels en ik weet weer wat het recept van Haagse Bluf is. Op het programma staat ook een uitstapje naar het Paleis op de Dam. Woensdag 12 september, een dag nadat in New York terroristen het World Trade Centre en het Pentagon verwoest hebben, vraagt eenieder zich af of het Paleis wel geopend is. Zo blijkt maar weer hoe goed op de hoogte de meeste deelnemers zijn en hoe er meegeleefd wordt in het heden. Ik bel het paleis en krijg geen gehoor. Ik vertel de groep dat de koningin niet opneemt maar dat we in ieder geval gaan. Er is genoeg te doen in de omgeving van de Dam. Daags van tevoren heb ik met de Regiotaxi afspraken gemaakt over het vervoer. Jammer genoeg werken deze afspraken niet altijd wat z'n verslag op de groep heeft. Het is niet handig dat ik op een dag dat alles toch een beetje anders is, ook nog dingen moet regelen die eigenlijk al geregeld waren. Ook om die reden laten we de dag zoveel mogelijk lopen zoals het altijd gaat. De groep komt om 10 uur binnen, we drinken een kopje koffie, eten een koek (hebben we die al gehad? Ja die hebben we al gehad!) en ik lees de krant voor. We bespreken kort het drama van New York en houden op verzoek van een deelnemer een minuut stilte. Daarna spelen we een spel (vragenderwijs). We lunchen

zoals altijd uitgebreid. Tot zover is alles normaal. Om één uur komt de buschauffeur binnen. Een deelnemer maakt snel een boterham voor hem klaar, want je moet goed eten als je nog een hele middag met ons op stap moet. Iedereen wordt wat onrustig. Partners komen binnen en jassen worden aangetrokken, terwijl een ander nog placemats aan het schoonmaken is. Na een rommelig kwartiertje stappen we in de twee bussen en vertrekken we naar Amsterdam. Onderweg krijgen we uitleg van de buschauffeur. Deelnemers herkennen de verschillende punten in de stad: de Albert Cuyp, de Nederlandse Bank, de grachten en uiteindelijk het Rokin en de Dam. Zichtbaar genieten de deelnemers van het ritje door de stad. Eenmaal uitgestapt verdeel ik de taken onder de begeleiders. Het wandelen over de Dam is al een beleving op zich. Eén van de deelnemers, een man die altijd met iedereen kletst en daar af en toe in geremd moet worden, maakt net zo lang grappen tegen een levend standbeeld totdat de man wel in de lach moet schieten. Eenmaal in het paleis aangekomen vergaapt iedereen zich aan de pracht en praal van het koninklijk huis. Een deelnemer vindt het allemaal maar patserig gedoe en de ander vindt het ene servies nog mooier dan het andere. Iedereen is vrij om te gaan waar hij of zij wil. De meeste deelnemers blijven dicht bij elkaar, maar een enkeling vindt het prettig om haar eigen gang te gaan. Na een uur komen we weer bij elkaar bij een videopresentatie. Iedereen is moe en gaat even zitten om te kijken naar een film over Wilhelmina. Haar "zwaaitje" wordt even door ons nagedaan voordat we met z'n allen het Paleis verlaten. We steken de Dam over naar de Nieuwe Kerk. Het weer is zo lekker zacht dat we ondanks de donkere wolken besluiten buiten op het terras thee te drinken. Daar komen de verhalen los. De poppenkast op de Dam speelt weer, en in de verte ligt de Bijenkorf waar de één gewerkt heeft en de ander nooit in kwam omdat het te duur was. Om vier uur lopen we naar de plek waar we hebben afgesproken met de bus. Dit vereist grote waakzaamheid want we moeten een paar drukke plekken oversteken. De één baldadig en de ander in de war, zodat ik hier en daar wat autoritair moet optreden. Maar we kennen onze groep door en door en weten wat er kan gebeuren op zo'n dag. Geen reden om thuis te blijven zitten maar wel reden om extra mensen in te zetten op een uitstapje als dit. Ik zwaai mijn deelnemers uit als ze weggrijden in de bus. Zelf blijf ik in de stad, moe en voldaan, en vertrouw erop dat de chauffeur mijn deelnemers veilig thuis brengt. Het is altijd leuk om weer met de ontmoetingsgroep op pad te gaan.

ELvira Jungslager, activiteitenbegeleidster Amstelveen

posterpresentaties, variërend van een web-site met voorlichting over dementie voor verzorgers in Hong-Kong, communiceren met mensen met dementie in een ver gevorderd stadium, tot een buddy-project in Amerika, waarbij geneeskunde studenten als buddy werden "gekoppeld" aan ouderen met dementie. Ook werden er lezingen gegeven over de stand van zaken met betrekking tot vroege diagnostiek, onderzoek naar risicofactoren (meer aandacht voor omgevingsfactoren nodig) en interventies (gecombineerde interventies - bijvoorbeeld individuele therapie én groepstherapie of farmacotherapie én ondersteuning van mantelzorgers-bleken meer succesvol).

Naast het verklaren en begrijpen van dementie vanuit het idee van hersenbeschadigingen, was er ook veel aandacht voor de invloed van omgevingsfactoren. Oog hebben voor deze factoren, bijvoorbeeld ons eigen gedrag en stemming, kan tot een beter begrip van sommige gedragingen leiden en richting geven aan ondersteuningsmogelijkheden.

Gelukkig was er naast dit boeiende congres ook tijd voor andere bezigheden in het mooie Nice. Terwijl de herfst in Nederland al was aangebroken, was het in Nice nog aangenaam vertoeven op terrasjes en in de zee!

Franka Meiland, onderzoeker IMO-project

kan worden om de gezondheidszorg te verbeteren. Het IMO-project zal hier vertegenwoordigd zijn met een posterpresentatie en een mondelinge presentatie. Veldhoven 1 en 2 november. Kosten: één dag: fl 695,-, twee dagen fl 895,-. Informatie: organisatiebureau Cygnea tel: 0182-320126.

Tips:

- Mantelzorglijn: telefonisch hulp en advies voor mantelzorgers: 0900-2020496 (van 10:00u tot 14:00u).
- Dag van de Mantelzorg: zaterdag 10 november. Activiteiten in diverse regio's. Voor informatie bellen met de mantelzorglijn of 030-6592222.
- www.verzorgende.pagina.nl
- www.pgb.nl. Dit is de site van Per Saldo, de belangenvereniging van mensen met een persoonsgebonden budget.

***

Leestips:

1. C. Jonker, F.R.J. Verhey, J.P.J. Slaets (red.). **Alzheimer en andere vormen van dementie.** Houten/Diegem: Bohn, Stafleu van Loghum, 2001. 345 pag. fl 89,-. Het boek geeft actuele informatie over de biologische achtergronden, diagnostiek en zorg- en behandelbeleid bij de ziekte van Alzheimer. Ook andere vormen van dementie krijgen ruime aandacht.

2. A.M. Pot, P. Broek, R. Kok (red.) **Gedrag van slag, gedragsproblemen bij ouderen met dementie.** Houten/Diegem: Bohn, Stafleu van Loghum, 2001. 136 pag. fl 42,50. Het boek is het resultaat van een door psychiaters en psychologen gezamenlijk georganiseerd symposium waar kennis vanuit beide disciplines werd samengebracht. Er worden overzichten van diagnostiek en behandeling van gedragsproblemen bij dementie gegeven. Er is ook uitgebreid aandacht voor de praktijk van zorg voor en begeleiding en behandeling van de oudere zelf en hun omgeving.

3. P. Hoveling. **Belevingsgerichte benadering demente ouderen.** Houten/Diegem: Bohn, Stafleu van Loghum, 1995. 164 pag. fl 49,50.

Congressen/symposia:

1. **Publieksdag hersenen en veroudering.** Doelgroep: patiënten, familie, hulpverleners en onderzoekers. Donderdag 18 okt. 2001. Jaarbeurs congrescentrum Utrecht. Informatie en aanmelding: 071-527 6320. Kosten fl 50,- (incl. lunch), fl 25,- (excl. lunch).

2. **Kennis beter delen. Het 1ste nationale congres over implementatie in de gezondheidszorg.** Het congres gaat over de vraag hoe kennis over implementatie gebruikt